

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LI (45)

Štev. (Nº) 12

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

9 de abril - 9. aprila 1992

REPUBLICA DE ESLOVENIA

Novo ime ulice pred Pristavo v Moronu

Ko je Republika Argentina priznala Slovenijo kot samostojno in neodvisno državo, smo se Slovenci, ki že toliko let bivamo v tej deželi, hoteli zahvaliti Argentini za to njeno dejanje.

Kot prvi so v Mendosi pripravili trikotno sečišče dveh ulic in ga poimenovali po Sloveniji. Temu so sledili rojaki v Velikem Buenos Airesu in so vsak v svoji občini skušali doseči poimenovanje po Sloveniji kake ulice ali trga. Akcija za to je v polnem teku, v Moronu pa je doživela realizacijo in uspeh.

Na prošnjo odbora Slovenske Pristave je pred mesecem dni moronski občinski svet — Concejo Deliberante de Morón — soglasno sprejel preimenovanje ulice, na kateri stoji Pristava, iz prejšnje Monte v novo *República de Eslovenia*. Pri tem je pomagala župnik France Himmelreich, ki ima v bližini svojo župnijo. Predlog za preimenovanje je utemeljil član konservativne stranke Llorens. Njegov govor prinašamo na 2. strani, kakor je bil priobčen v glasilu *El Autonomista* v letošnji 9. številki.

Pristavčani so se takoj vneto vrgli na delo, da izvedejo to počastitev Slovenije. Obiskali so vse prebivalce na tej 2 km dolgi ulici, jim izročili brošuro o Sloveniji in jim razložili, zakaj to preimenovanje. Enako so na vsakem vogalu postavili železne drogove z imenom nove ceste in majhnim slovenskim ornamentom. Pri tem je sodelovala predvsem pristavska „udarna skupina mladih“ arh. Ivan Kogovšek, Andrej Golob, France Jerovšek, Marko Petek ter drugi.

Slavnostni dan je bil določen za nedeljo, 5. aprila. Zjutraj je v cerkvi, ki jo upravlja Slovenec France Himmelreich, gen. vikar moronske škofije msgr. Juan Antonio Presas blagoslovil sliko brezjanske Marije Pomagaj, ki so jo nato ustoličili na glavni steni za oltarjem ob novem slovenskem grbu. Msgr. Presas je v svojem nagovoru omenjal vlogo Slovencev in njihovih duhovnikov v življenju moronske Cerkve ter se veselil skupaj z njimi današnjega praznika. Med mašo so v cerkvi odmevale slovenske cerkvene pesmi.

Po maši so se Slovenci zbrali v bližnjem pristavskem Domu na drugem delu slavja, odkritju spominske plošče ob vhodnih vratih Pristave. Pred Domom se je zbralo veliko okoliških rojakov, kakor tudi moronskih občinskih oblasti: Eduardo Pasetti v imenu občinske skupščine, Oscar Osvaldo Olivera kot predstavnik župana ter Roberto Cuccioleta, predstavnik Sociedad de Fomento. Od Slovencev pa predsednik Zedinjene Slovenije prof. Tine Vivod, predstavnik slovenske vlade Božidar Fink in predstavniki Domov in organizacij.

Ob vhodu so se razvrstile slovenske narodne noše in zastave, ko se je pričela slovesnost s petjem argentinske in sloven-

ske državne himne. Nato je Dominik Oblak pozdravil predstavnike oblasti, predsednik društva Pristave Janez Jelenc pa je v svojem španskem govoru podal naslednje misli:

„Velik ponos nam je dejstvo, da so bile oblasti v Moronu prve, ki so dovolile poimenovanje neke ulice z imenom Republike Slovenije.

Na tem kraju smo se vživeli, skušamo predati svojim otrokom vrednote, ki smo jih prejeli od naših očetov: poštenost, delavnost, vztrajnost. Skušamo delovati kulturno, saj je bila naša zgodovina neprestana borba za visoke ideale, zanje so se izselili tudi naši starši in zapustili dom, mladost in hrepenenja.

Zaradi razumevanja in radodarnosti argentinskih oblasti smo prišli sem pred 45 leti. S težkim delom in trudom so tu zrasle naše družine. Ukoreninili smo se v to gavčevsko zemljo in delili s sosedi njeno usodo. Ta pozornost, s katero so nas danes počastile moronske oblasti, nam nalaga za dolžnost, da skupno poglobimo svoje delo za dobro vse Argentine.

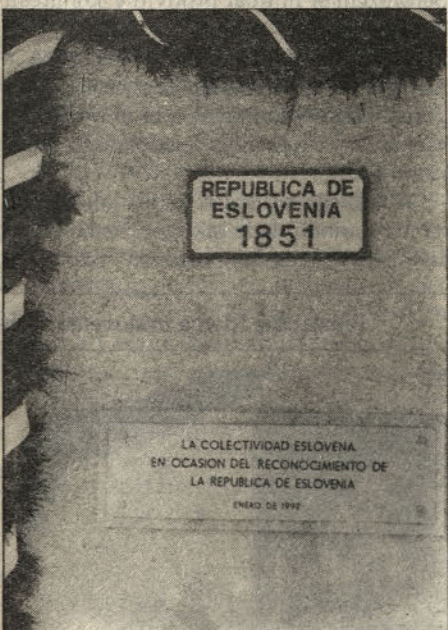
Slava Argentini — Slava Sloveniji!“

Za tem je Dominik Oblak prebral še pozdravna pisma in telegrame; nato pa sta predsednik Pristave Janez Jelenc in predstavnik občine Eduardo Posetti odkrila spominsko ploščo v spomin priznanja Republike Slovenije, ki jo je blagoslovil univ. prof. France Bergant, pristavski dušni pastir.

Navzoči so bili nato povabljeni v notranje prostore, kjer so bili bogato pogoščeni.

Lepa slovesnost je tako potrdila slovensko državno zavest ter pokazala našo hvaležnost do Argentine. Upamo, da bodo lahko podobne uspehe dosegli naši rojaki še v drugih občinah, da bo tako slovensko ime javno dokazovalo našo prisotnost v Argentini.

TD

Lov za mandatarjem

Zanimivo je vedeti, zakaj so iz koalicije, ki je pred tednom dni predlagala novega mandatarja, izstopila Omanova Kmečka zveza - SLS in Drnovškovi Liberal-demokrati.

Na sestanek 23. marca sta prišla najvišja predstavnika obeh strank, Ivan Oman in dr. Janez Drnovšek. Kot posnemamo iz Dela, sta oba postavila neke pogoje, ki pa jih drugi niso hoteli sprejeti, ker jim je očitno šlo le za to, da vržejo Peterleta.

Ivan Oman je v nasprotju s stališči, ki jih je doslej zagovarjal podpredsednik SLS Marjan Podobnik na sestankih „sredinske šesterice“, že takoj na začetku dejal, da njegova stranka kot možnega mandatarja predlaga izključno dr. Jožeta Pučnika in ob pogoju, da se nova vladna koalicija razširi s krščanskimi demokrati. Že to stališče je bilo dovolj, da je dogovarjanje o mandatarju propadlo. Tudi dr. Janez Drnovšek je prispeval svoj delež k pokopu upov nekaterih, da bodo v Sloveniji

dobili novega mandatarja. Novi predsednik liberalnih demokratov je zahteval dovolj trdna poročta za stabilnost nove koalicije. Če bi jih dobil, bi bil pripravljen prevzeti mandatarstvo, vendar je tudi on razmišljal o razširitvi koalicije s krščanskimi demokrati, pa tudi o tem, da bi morale biti volitve čim prej.

To je seveda pomenilo, da predstavniki drugih strank teh pogojev niso sprejeli, kajti na prejšnjih sestankih „nenačelne sredinske koalicije“, na katerih sta takrat sodelovala Marjan Podobnik iz SLS in Jožef Školc iz LDS, so se že bili dogovorili, da sestavijo koalicijo brez krščanskih demokratov.

Tako bodo 8. aprila glasovali o novem predsedniku Bavčarju — če bo seveda sprejel, nekaj dni zatem pa o predlogu za dr. Drnovška. Kot je videti, opozicija proti Peterletu ni enotna, zato tudi ni veliko možnosti za sestavo nove vlade. Seveda pa Peterle tudi nima veliko možnosti za uspešno vlado.

Dolga pot Slovenije v OZN

Ignac Golob, za zdaj neuradni predstavnik slovenske vlade pri Združenih narodih v New Yorku, je govoril o tem, zakaj poteka včlanjevanje Slovenije v OZN tako počasi in kaj bo (ali naj bi) naša država pridobila s članstvom v OZN.

Eden izmed razlogov, da so države nekdanje Sovjetske zveze tako hitro in preprosto sprejeli v OZN, Slovenije pa ne, je, da je SZ razpadla sporazumno, pri tem pa Rusija kot največja republika in Moskva kot simbol federacije nista igrali takšne vloge, kot jo imata v slovenskem primeru Srbija in Beograd, ki še vedno zatrujeta, da je mogoče Jugoslavijo obnoviti. Drugič,

Slovenija ni problematična država, ne grozi nikomur in tudi nima orožja, s katerim bi grozila, zaradi česar nas pustijo rahlo ob strani. Tretjič, za članstvo v OZN potrebujemo tudi priznanje ZDA, ki pa s svojim videnjem rešitve jugoslovanske krize zavlačujejo priznanje republik. A razmere na terenu se hitro spreminjajo in iz dneva v dan dobivamo nove argumente, tako da nam tudi priznanje ZDA ne more „uiti“. In četrtič, ovira na poti do članstva v OZN je dejavnost Beograda v gibanju neuvrščenih; s trditvami, da se je Slovenija odcepila od Jugoslavije in da se s podobnimi odcepitvenimi težnjami utegnejo spopasti v katerikoli članici gibanja, je namreč mogoče še nekaj časa „uspešno“ zavlačevati njeno priznanje.

ZDA priznale Slovenijo

Kot nam je sporočil radioamater Janez Amon, je po radiu Slovenija izvedel, da so v torek, 7. aprila ob 10. uri Združene države Amerike priznale Republiko Slovenijo kot samostojno državo.

Priznanjem Republike Slovenije kot samostojne države so se prej pridružile tudi Japonska, Libija in Peru.

„BOG ŽIVI
VES
SLOVENSKI SVET!“

SLOVENSKI DAN

26. APRILA
V
SLOMŠKOVEM DOMU

Slovenski potni listi veljajo v Argentini

Predstavnik Republike Slovenije v Argentini sporoča, da je argentinska vlada sprejela sklep o priznavanju slovenskega potnega lista. S tem dokumentom smejo torej zdaj slovenski državljani brez vizuma prihajati v Argentino in odhajati iz nje.

Rojakom, prebivajočim v Argentini, ki bi hoteli potovati z argentinskim potnim listom, tudi ni treba vizuma. Slovenija namreč spoštuje sporazum o odpravi vizumov, ki sta ga leta 1987 sklenili Argentina in nekdanja SFRJ.

Slovenija priznava tudi za svoje državljane še do nadaljnjega veljavnost jugoslovanskih potnih listov, če ni preteklo datum, do katerega so bili izdani.

Slovenski rojaki, ki niso argentinski državljani in nimajo ne jugoslovanskega ne slovenskega potnega lista, lahko zaprosijo pri argentinski federalni policiji, oddelek za dokumente, da se jim izda potni list za ne-

državljan. Za to ni več treba prejšnjega sodnega postopka, ampak je dovolj, da policijskemu oblastvu predlože osebno izkaznico (cédula de identidad), iz katere je razvidno, da so bili rojeni v Sloveniji, in potrdilo zunanjega ministrstva, da v Argentini še ne posluje slovensko konzularno predstavništvo. To potrdilo lahko dobe vsak delavnik v dopoldanskih urah na Ministrstvu za zunanje odnose, Dirección de Asuntos Consulares, Arenales 761, 1. nadstropje, Buenos Aires, kjer je vodja tega sektorja pooblaščen minister Domingo Valentín Budić. Na podlagi teh dveh dokumentov bo policijska oblast izdala poseben potni list za tujce, ki ima veljavnost eno leto in služi le za enkratni odhod in vrnitev v Argentino.

Božidar Fink
pooblaščenec MZZ

República de Eslovenia

Discurso del Concejal Llorens al aprobarse un proyecto para denominar una calle de Castelar con el nombre de República de Eslovenia:

"Señor Presidente, no me cabe duda alguna de que en el Cuerpo existe criterio unánime con respecto a la profunda estima que tenemos para con la noble colectividad eslovena que ha integrado en nuestro partido un grupo numeroso de familias poseedoras de un enorme valor moral y de una extraordinaria laboriosidad, familias que comparten con las argentinas esta patria que recibe -tal cual lo señala su Constitución Nacional- a todos los hombres de buena voluntad que quieran habitar el suelo argentino, en igualdad de condiciones y en actitud absolutamente fraterna."

Esta colectividad ha respondido, por cierto, muy generosamente a esa fórmula constitucional. Ha sido testigo la ciudad de Castelar, así como todo el pueblo de Morón, de su presencia concretada en familias de excelente conducta y de inmejorable disposición para la solidaridad social, cuyos integrantes, además han asumido la ciudadanía argentina sin desmedro por ello de su amor por las costumbres y por la cultura de su tierra natal."

"De esta manera concurrimos, señor presidente, a la formación del ser nacional a través de las diversas culturas que nos llegan. Y la resultante de esas culturas se traduce en aquel famoso término de crisol de razas que, indudablemente, fortalece y vigoriza la realidad social y étnica de la Argentina."

Si bien el proyecto difiere en alguna medida del que fuera original de este bloque, de todos modos el objetivo central consiste en el homenaje a la República de Eslovenia que la logrado por fin su independencia. Es un hecho que los moronenses, frente a esta colectividad que ha enriquecido los grupos de trabajo de Morón, no podían hallarse ajenos a celebrarlo de alguna manera que quede firme, que quede para el futuro, que quede para siempre."

"Muchas otras cosas se pueden decir de esto. Vemos con emoción que la bandera de Eslovenia esté en este recinto acompañando a la gloriosa insignia nacional. Son dos insignias gloriosas pues constituyen dos pueblos amantes de la paz."

"No quiero extenderme mayormente, pero sí aludir a los fundamentos del proyecto que explican mucho del proyecto que explican mucho todo lo que este momento el corazón siente homenajear a la República de Eslovenia, que experimentó el abnado de las potencias occidentales después del tratado de Yalta y que tuvo que sufrir profundamente la persecución y la dictadura del totalitarismo comunista."

"Es así, señor presidente, y por eso que esta vigorosa nacionalidad que se incorpora también al ser nacional argentino goza de nuestra alegría. Y compartimos todos, sin ninguna excepción, sin distinción de bloques políticos, esta afirmación. Estoy seguro de eso, me atrevo a decirlo y disculpenme los demás bloques que tome así su palabra. Seguramente estamos todos indentificados y sentimos todos una gran alegría en esta circunstancia."

Predsednik Pristave Janez Jelenc med govorom

Foto Marko Vombergar

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

Teško je gledati dogajanja v Argentini, ne da bi nanje zrl v luči volitev. Kadar so te pred vrati, se vse suče okoli njih; kadar so daleč, kljub temu tako s strani vlade kot opozicije vsak korak upoštevajo, kako in kaj bi odjeknilo v volilni skrinji.

VSE JE REFORMA

Za letošnje leto ni bilo predvideno, da bi bile v Argentini volitve, razen v prestolnici, kjer direktno volijo senatorja. A nečesa ni mogoče izbrisati iz vladnih glav: ustavne reforme. Teško se je torej vladi izogniti vprašanju, kako izvesti reformo in za to dobiti neke vrste madant s strani naroda. Pot plebiscita ali naknadnih volitev je torej lepa izbira.

Ko govorimo o reformi: ustava predvideva, da jo je mogoče izvesti le, če s tem soglašata dve tretjini članov kongresa. Ni jasno ali je za to potrebna ločena volitev v poslanski zbornici in v senatu ali odloča „parlamentarna zbornica“, skupek obeh rodov argentinskega kongresa. Ko je Perón izvedel svojo reformo leta 1949, je segel po tem drugem sredstvu, ker si ni bil svest večine v senatu.

Problem se je predstavil že Alfonsinu, ki je tudi gledal na reformo kot dejstvo, da bi se za več dob naselil na oblasti. Strmoglavljenje radikalizma je prišlo prej, preden je mogel sploh pripraviti zadevne načrte. Menem je naletel na slične zapreke. Morda je možno, da prodre v senatu, a v poslanski zbornici ima težave celo s tem, da doseže enostavno večino, in o dveh tretjinah ni govora. Naj je radikalizem še tako šibek, brez njega še ni ustavne reforme.

Zato je umestno govoriti o „plebiscitu“, ki bi moralno vplival na radikale, ki bi se „morali“ ukloniti ljudski volji. Besede postavljamo v narekovaj, ker argentinska ustava ne predvideva plebiscita. Celo prepoveduje ga, ko predpisuje, da ljudstvo vlada „le posredno“ po svojih predstavnikih. A radikali so iznašli „neobvezni“ plebiscit (no vinculante), to je, da izid ne veže vlade v določen ukrep, pač pa da je le neke vrste „široka anketa“, po kateri ljudstvo izraža svoje mišljenje. To so uporabili v primeru sporazuma s Čilom na podlagi papeževaga predloga. Tedaj jim je uspelo: peronizem si ni upal protiviti v kongresu ljudski volji.

Isto ima sedaj v mislih Menem. A z razliko, da meni izvajati „anketo“ postopoma. Najprej so mislili, a bi to uvedli po vsej državi istočasno s senatorskimi volitvami.

A reakcija radikalov je bila tako huda, da je bil umik vlade takojšen. Sedaj pa so bistré glave iznašle „postopen“ razvoj, ki

ima pa dvojen obraz. Poglejmo.

Dejstvo je, da je radikalni kandidat De la Rúa priljubljen v prestolnici, da med liberalci ni jasne volje glede pakta s peronizmom, da je levica še vedno razbita, med peronisti pada optimizem in že sami pričakujejo poraz. To pa bi negativno vplivalo na Menemov ugled in na izglede za reformo in ponovno izvolitev. Zato so bistré vladne glave iznašle način, da bi poraz manj bolel. V nekaterih argentinskih provinciah se niso izvedli krajevne ustavne reforme. V treh izmed njih (Mendoza, Entre Ríos, La Pampa), ima peronizem lepo večino in gotov uspeh. V teh treh bi izvedli prve omenjene „plebiscite“ glede ustavne reforme. In to isti dan (28. junija), ko bodo v prestolnici senatorske volitve. Tako bi si nekoliko opomogli spričo poraza v mestu Buenos Aires, omilili udarec na predsednikov ugled in storili prvi konkretni korak za ustavno reformo; seveda po želji in načrtih peronizma.

BREZ BLAGOSLOVA?

Komaj se je razvedel ta namen, je znova zrasla nevolja med radikali, in tudi med drugimi strankami. Očividno je, da peroniste ne zanima resna in premissljena reforma. Vse je službi predsednikovega ugleda in možnosti, da po poti reforme doseže ponovno predsedniško dobo. Ni torej jasno, kako se bodo stvari razvijale naprej. A eno je jasno: peronizem ima cilj reforme in vsi naporji bodo usmerjeni vanj skupno z radikali, brez radikalov, ali pa proti radikalom.

A te dni je predsednik presenetil vse, ko je zatrdil, da se bo v ustavni reformi spreminili tudi razmerje med Cerkvijo in državo. O tem zadnjem te čase sploh ni bilo govora, čeprav je za časa radikalizma posebna komisija, ki je preučevala točke reforme, razpravljala tudi o tej zadevi. Tedaj je v omenjeni komisiji sodeloval tudi predstavnik Cerkve, jezuit Storni.

Stiki Cerkve (ali bolje, hierarhije) s peronizmom so boljši kot oni za časa radikalizma. Zato je logično sklepati, da Menem ne govori, ne da bi prej dobil namig s strani škofov. So o tem govorili na zadnjem sestanku pred dnevi? Do kje naj bi segala ta reforma? Ena kočljivih točk v ustavi je tista, ki predvideva, da mora biti predsednik katoliške vere. To je v praksi malo veljavno, saj vsi vemo (in hierarhija najbolj), da v praksi o tem ni govora, zlasti ne, kar se tiče življenja po veri.

A ko je to prišlo v javnost, se je začelo govoriti tudi o drugi kočljivi točki: država denarno podpira katoliško Cerkve, kot to tudi določa ustava. Običajno se trdi, da ima to svoj razlog, ker je svojčas država zaplenila velika cerkvena posestva. Maloštevilen denar, ki ga Cerkve prejme, je le bore zadoščenje za vse zaplenjeno premoženje. A v samem cerkvenem občestvu se slišijo vedno glasnejši glasovi, češ da ta podpora Cerkvi bolj škodi, kot pa koristi. Celotna vsota te podpore znaša letno približno sedem milijonov dolarjev in Cerkve včasih celo ne porabi vsega denarja. Vsak škof namreč dobi plačo, ki je enaka sodnijski, škofije pa za vsakega semeniščnika prejmejo vsoto enako začetni plači državnih uslužbencev. Seveda potem so še zastoj voznje, davčna oprostitev, plače župnikom v „obmejnih predelih“ in podpora semeniščem petih velikih redov. Vse to pa v škodo ugleda, ko na Cerkve padajo tožbe o privilegijih, zlasti s strani raznih sekt, ki vedno globlje prodirajo v argentinski narod. Ustavna reforma, če bo izvedena, bi morala te točke res temeljito prerešeti.

Brezjanska Marija in slovenski grb

DR. MARKO KREMŽAR

KONEC

„Pesimizem širijo tisti, ki so še včeraj obljubljali raj na zemlji“

4) Mesto škofa Rožmana v slovenskem narodu?

V veliki meri je zasluga škofa Gregorija Rožmana, da je ob vsej zunanji organiziranosti tedanjega katoliškega občestva bila posebno pri mlajših generacijah bistveno prisotna misel osebne vere in osebne odgovornosti, kot smo jo opazili tudi pri mladinskem gibanju. Skladno pa je družil v sebi škof nekatere lastnosti, na način, ki ga modernisti niso poznali. Bil je miselno jasn, požrtvovalen, globoko veren, Cerkev in narodu zvest ter pogumen mož. Ni si zakrival oči pred nevarnostmi, ki so tedaj pretile slovenstvu in krščanstvu, a njegov odgovor nanje je bil osnovan na realizmu, ki bi moral biti vedno temelj krščanskega mišljenja in delovanja.

Da mrtev narod nima prihodnosti, je bilo jasno škofu Rožmanu že pred vojno. Poziv k moralni prenovi je bil klic k življenju med nami.

Podobno je bilo tudi med vojno. Ohranjanje slovenskih življenj je bilo njegovo osebno in pastirsko vodilo. Višek hinavščine je, da so mu očitali tako tedaj, kakor se danes, da je premalo storil za žrtve okupacije, obenem pa, da je sodeloval z okupatorjem. Dokaz za slednje naj bi bili prav tisti stiki, katere je moral imeti, če je hotel s svojo škofovsko avtoriteto reševati, kolikor je bilo mogoče, internacije in zapora celo komuniste, ki so mu grozili s smrtjo. V tej točki sta se popolnoma ujemale stališči dr. Natlačena in dr. Rožmana. Škofovi napor, da okupacija ne bi postala smrt slovenstva in krščanstva na naših tleh, ostajajo nepoznani. Ta molk si je zaslužil Gregorij Rožman s tem, da je svaril, podobno kakor tudi odgovorni politiki tiste dobe, da pomenijo prežgodnje oborožene akcije proti okupatorju narodni samomor. Le komunisti, ki jim ni bilo mar naroda, so tedaj na naših tleh s slovensko krvjo branili Sovjetsko zvezo.

Ko so po vsej zahodni Evropi oživele nacionalne in komunistične ilegalne enote, ki so se pripravljale za kasnejši odpor proti okupatorju, so bili po definiciji slovenske KP vsi, ki se niso podredili njeni OF, usmrtni vredni izdajalci. Zato se je škof Rožman ponovno postavil za življenje in proti smrti. Tako je tudi njega zadel pečat izdajstva.

Ker je poznal filozofsko osnovo tako nacizma kakor komunizma, je vedel, da sta za narod življenjsko nevarna, zato pa tudi za kristjana nesprejemljiva; bila sta enakovredna nosilca sovraštva. Vendar je bil nacizem tako vsestransko odbijajoč, da je bila njegova nevarnost zunanja in časovno omejena. Med Slovenci na splošno ni bilo nacistov in nemški poraz je bilo vprašanje časa. Komunizem pa je pričel svoje razkrojno delo od znotraj, s terorjem in s prevaro ter z zaslombo pri enem največjih imperijev tistega časa. Uporabljal je gesla, ki so bila blizu vsakemu zavednemu Slovincu. Kdor ni upošteval, da je laž bistveno sredstvo komunističnega delovanja, je kaj lahko sledil besedam, ki so izražale željo večine naroda. Najvišje narodne vrednote izrablja v svojo korist le tisti, ki jih ne ceni.

Gledano z zgodovinske perspektive ne bi smelo biti več dvoma o pravilnosti Rožmanovega ravnanja. Jasno je videl v prihodnost, pogumno je svaril pred zablodami, ki so ogrožale slovensko življenje in reševal, kar je mogel, ne glede na lastno varnost. Obsojal je neodgovornost in zločin ter upal, da bodo tisti redki katoličani, ki so si od revolucije obetali svobodo, vendar

Pogovor z dr. Markom Kremžarjem je bil objavljen v Slovincu 3. marca letos. Z njim se je pogovarjal dr. Janez Juhant. Danes zaključujemo članek.

spre gledali. Bil je mož preroških razsežnosti, ki je po zgledu svojega Učenika sprejemal z dolžnostjo učiteljstva nase težo križa. Trdno je zaupal, da bo plačilo križa nekoč doseglo ne le njega osebno, temveč ves slovenski rod.

Da škofu Rožmanu v domovini še danes ne izkažejo javno časti, ki mu pripada, kaže, do kakšne mere je bil uspešen komunistični propagandni aparat. Kaže pa tudi na izredno brezbriznost do resnice.

5) Pot v begunstvo in Slovenci: kakšen pomen za slovenski narod pripisujete temu križevemu potu?

Množično begunstvo pred komunistično zasedbo Slovenije vsebuje tragiko pa tudi mogočno epiko, ki bo nekoč našla svojega rapsoda. Prisiljeno zdomstvo je velika krivica ne le za tiste, ki ga trpe, marveč za ves narod. Rodoljuba odtrga od svojega rodu, narod pa v veliki meri oropa biološke, moralne in intelektualne potencialnosti zdomcev. Ob tej priložnosti ne bom razmišljal o še vedno nepopravnih krivicah; omejil se bom le na nekatere možnosti, ki jih odpira ta del slovenske nesreče.

Nekoč smo bili vajeni gledati na izseljenstvo kot na rano, iz katere se izteka naša kri. Nič pozitivnega nismo videli v njem. Zaradi raznih težav se je moralo toliko in toliko ljudi izseliti in tako odmrtni za narod. Zanimala nas je kvečjemu še njihova oporoka. Stric iz Amerike je bil le vir anekdot in zapuščine.

Tožili smo nad našo majhnostjo, hkrati pa fantastično prezirali približno četrtno naroda, ki je živela na tujem. To je bilo res majhno gledanje na svet. Treba je bilo, da se je naselilo proti svoji volji v tujini nekaj tisoč slovenskih političnih beguncev, da smo pričeli razmišljati o potencialni vrednosti diaspore za narod. Zrasla je zamisel Slovenije v svetu. Slovenstvo se mora širiti po svetu s pomočjo svoje lastne gospodarske osnove, kulturnega življenja in politične povezave. Asimilacija ni nujnost, temveč je le posledica pomanjkanja smisla za samostojno življenje. Tok odplavlja le tiste, ki ne plavajo, ker nočejo živeti.

Ker imamo Slovenci razmeroma majhno ozemlje, bi morali gledati na ves svet kot na oder slovenskega gospodarskega, kulturnega in političnega dogajanja. Narod bi živel, če bo hotel živeti, če bo znal povezovali vsako iskro slovenskega življenja, kjerkoli naleti nanjo. Naša narodna strategija bi morala biti seštevanje, ki pa zahteva sprejemanje in spoštovanje različnosti. Tudi geografske.

Ko se bo Slovenec privadil misli, da ima brate in sestre po vsem svetu, tedaj bo močna slovenska diaspora lahko srečna posledica velike nesreče. Če pride med rojaki doma do take spremembe v mišljenju, potem trpljenje zdomstva ni bilo zaman.

V zdomstvu je mogoče ohranjati narodnost in živeti samostojno, dokler si pripravljeno za to žrtvovati, dokler vidiš v narodnem občestvu vrednoto in smisel. Ko v domovini ni bilo ne notranje in ne zunanje svobode, smo iskro prostosti ohranjali zunaj. Zdaj pa pričakujemo razumevanja in odmeva tudi s strani slovenske države. Dokler slovensko državljanstvo ne

bo dostopno vsem rojakom in ne bo slovenska država naravni dom vseh Slovincov, ne glede na kraj bivanja, dokler ne bodo imeli državljani v zdomstvu pravice, da soodločajo pri volitvi državnega predsednika in poslancev državnega zbora ter volijo svoje zastopnike v državni svet, bo Slovenija v svetu, kljub občasnim manifestacijam, prepuščena sama sebi kot še nedosežen ideal. Žalostno bi bilo, ko bi se domovina prepozno zavedala potencialnosti, ki jo predstavlja diaspora za narodno rast

Slovenci v svetu pa bi se motili, če bi zdaj ob slovenski državi in demokraciji pričakovali, da bo življenje prihajalo med nje od tam. Življenja ni mogoče uvažati. Živeti je treba iz lastnih korenin, vendar ob zavesti, da si del občestva, ki te kot takega ceni in sprejema. Le seštevanje življenja veča skupno moč.

6) Nova realnost v Sloveniji: demokratske volitve, samostojnost, mednarodno priznanje: kaj vam pomeni vse to, kaj ostalim Slovincem po svetu?

Samostojnost z demokratično notranjo ureditvijo je bil naš starodavni sen. Zdaj je resničnost, na kateri je treba graditi. Ta velik dosežek ne opravičuje počitka, temveč narekuje le drugačno metodo dela. Demokracija odpira nove možnosti, a tudi demokratična družba ni boljša, kot so ljudje, ki jo sestavljajo. Kvaliteto življenja si je treba prigarati. Dosegli smo zunanji pogoj dozorevanja, zdaj gre za preizkus naše zrelosti. Ne smemo se predajati prevelikemu optimizmu, v še večji meri pa se je bati neupravičenega pesimizma, ki ga širijo prav tisti, ki so še včeraj naivno verjeli in nasilno propagirali raj na zemlji. Gre za neodgovorno nihanje med nekdanjo iluzijo in sedanjo skepso. Marsikdo posveča večjo pozornost vprašanju, kako čimprej doseči novega tujega sponzorja, kakor kako opredeliti lastno samozavest in utrditi samostojnost.

Lepo je imeti spet svobodno domovino, lepo od sveta priznano očetnjava. Žalostno pa je, da ta mlada, samostojna država v svojem temeljnem zakonu ne zavaruje življenja nerojenih Slovincov in Slovenk. Številčno upadanje Slovincov v lastni državi je dejstvo, do katerega ne smemo biti ravnodušni. Prazno je govoriti o svobodi in napredku, kjer ni življenja. Bojazen pred življenjem pa si podaja roko s strahom pred resnico. Obe vrednoti zahtevata od človeka odgovornosti.

Veseli smo pravne države. Vendar, ali ni ta naša država verjetno edina, ki ve, da je bilo na njenem ozemlju, po vojni, brezpravno pomorjenih na tisoče rojakov pa se ne čuti poklicano raziskati, kdo je za to morijo odgovoren? Nerazčiščeni kompleksi hromijo posameznika in družbo. Pri tem ne gre za revanšizem, za maščevalnost ali kazen. Gre za potrebno klicanje v zavest, da se zlo z molkom veča in da golo razumevanje ne nadomesti pravice. V novi hiši ne smemo pometati pod preprogo starih smeti.

Z veseljem pa opaža človek v tujini, kako med rojaki doma raste civilni pogum, da razpravljajo o preteklosti, sedanosti in prihodnosti, kako se vrača samozavest in

podjetnost. Mnogi so gotovo vedno, tudi v času najhujše prisile, mislili samostojno, zdaj pa svoje misli razodevajo in tudi zagovarjajo. Odtod upanje, da se bo z odkritim pristopom do celotne resničnosti pričelo vračati med nas življenje.

Slovenska država odpira nove perspektive, daje nove pravice in nalaga nove dolžnosti. Bog daj, da bi na perspektive gledali enako in da bi bile dolžnosti uravnovešene s pravicami.

7) Dobro poznate krščanski socialni nauk. Kako reševati socialne probleme ob preoblikovanju planskega v tržno gospodarstvo?

Krščanski družbeni nauk upošteva ne le pravično delitev, marveč tudi uspešno proizvodnjo dobrin. Ni mogoče deliti, čeesar ni. Preoblikovanje gospodarstva je hkrati tehnični in moralni problem.

Kaj je bila osnovna napaka kolektivizma? Temeljni vzrok socialistične gospodarske polomije sta bila državni monopol (pa četudi je Kardelj rekel, da je družben) ter odprava osebne lastnine. S tem je bila odpravljena iz gospodarstva moralna sila osebne odgovornosti. Mislim, da bi bilo treba pričeti preosnovno gospodarskih ustanov prav pri omenjenih temeljih. Razdrobiti je treba obstoječe monopole in onemogočiti ustvarjanje novih. To naj bi bil prvi cilj gospodarskih reform. Pri tem niso izvzete niti propagirane finančne institucije. Prav nasprotno, odprava monopolov bi se morala pričeti na finančnem področju, od tam se raztegniti na trgovinstvo in končno na industrijo, kolikor ne more biti hkratna.

Drugi korak, ne manj važen od prvega, pa je ponovno lastninjenje. Biti lastnik proizvodnih sredstev ne sme biti privilegij manjšin. Izgovor, da eni znajo in drugi ne, ne drži. Nihče ne zna gospodariti, če nima s čim. Slovenija stoji pred edinstveno možnostjo, da izvede lastninjenje v najširšem pomenu besede in doseže v kratkem času zadovoljivo stopnjo ljudskega kapitalizma. Vsak človek bi moral imeti možnost lastništva pri podjetjih, ki so del njegovega gospodarskega okolja.

Seveda se lahko zgodi, da bodo nosilci starih privilegijev tako rešitev poskušali onemogočiti. Zato si je treba zastaviti omenjeno reformo kot politično-gospodarski cilj, ne glede na čas, ki ga izvedba v danih razmerah lahko zahteva.

Pogoji za tržno gospodarstvo bodo dani šele, ko bosta storjena oba prej omenjena koraka. Trg se ne pričinja pri prostih cenah, temveč pri lastnini in redu. Seveda bodo nekateri skušali doseči kaj podobnega, na lažji način, na primer s pomočjo nekritičnega dotoka tujih kapitalov. To je tehnično prav in mogoče. Ker pa sami še nimamo reda v lastni hiši, bi pomenila prehitra navezava na tuje izgubo iniciative celo na lastni zemlji. Skušnjava, da bi dobro živeli brez korenitih družbenih reform, bo velika, a cena, ki bi jo narod plačeval, če bi se tej iniciativi predal, bo visoka in njeno odlaševanje dolgotrajno.

8) Še vedno se v Sloveniji uveljavljajo stare strukture s svojo močjo. Kako demokratizirati družbo in rešiti ta problem? Kakšno vlogo ima krščanska demokracija in zakaj nasprotovanje ravno nasproti njej?

Nevarnejše kot stare strukture, ki bodo hitro minevale, so stare filozofske osnove in stari interesi, katere je mogoče braniti in

Nad na 4. str.

Prvo, kar so uzrle tvoje oči

Prvo, kar so uzrle *moje* oči, ni bila Šmarna gora, ne Rožnik in ne Ljubljanski grad. Bila je argentinska pampa in cementna džungla velemesta.

Prvo, kar je slišalo moje uho, pa je bila sladka materina beseda — drugačna od okolice. Čarala mi je pred duhovne oči to, česar telesne niso videle. Ne le Šmarno goro, Rožnik in Ljubljanski grad, ampak vso deželico, v kateri je tekla zibelka mojega rodú.

Na zaslonu moje duše so vstajale podobe ljudi, v katerih sem prepoznaval samega sebe kot v zrcalu. Ljudje, ki so ljubili zemljo in jo pobožno obdelovali. Ljudje, ki so ljubili gore in hodili v njih kraljestvo na oddih. Duha so si izprašili ob njihovem veličastju, ob lepoti gorskih cvetic in trav, ob šumu potočkov in slapov in ob skrivnostnih jezercih. Ob čistem studenčku si si brez skrbi pogasil žejo. Taka lepota na tako majhni površini in vse pri roki!

Vstajali so pred menoj ljudje, ki so krepko in odgovorno delali na delavnik, v nedeljo pa počivali. Posvetili so jo duhovnosti, dobremu branju in premisleku, razvedrilu, pogovoru in načrtovanju. Gledal sem ljudi, ki so si znali pritrpati in se odreči udobju, v skrbi za dobro in pravično stvar; katerih beseda je nekaj veljala brez priseganja!

Očetove in materine lažne oči me motrijo...

Kako bom rekel ali drugemu dopustil reči, da sta onadva in njuni prišla semkaj praznih rok! Razumljivo, v kovčku je res bilo bore malo, v žepu pa še manj — če izvzamemo diplome. Toda kot oseba je bil

„Pesimizem širijo...“

Nad. s 3. str.

celo širiti pod dežnikom novih struktur. Ljudje, ki so si s silo priborili izredne privilegije, jih ne bodo hoteli prepuštili brez odpora. Za to pa bodo uporabljali vsa sredstva, katera jim daje na razpolago nova družbena ureditev. Od tod izhodiščna napaka demokratične vlade, ki ni takoj odvzela nakdanjim nosilcem totalitarizma uprave monopolov, s katerimi so desetletja obvladovali družbo.

Ker ni pričakovati množičnega spreobrnjenja k vrednotam v družbi, ki je desetletja malikovala koristi, je najhitrejša pomoč demokraciji prav gospodarska reforma, omenjena ob prejšnjem vprašanju. Seveda ni dovolj. Vzgoja za demokracijo se pričinja v družini in nadaljuje v šoli. Dokler bo šola sledila starim modelom ter bo družina brezbrizna do družbenih vprašanj, kolikor se ne tičejo dnevnih koristi, bodo strukture lahko demokratične, miselnost pa še vedno masovna in kot taka dovzetna za kakršenkoli prikrit totalitarizem. Demokracičnost se mora v družbo vrti iz korenin. Odtod bistvena vloga vzgoje in kulture, ki omogočata tisto samozavest, brez katere je demokracija formalno mogoča, a ostaja lahko le lupina brez jedra.

Delovanje v tej smeri je temeljna naloga krščanske demokracije. Zato se ne smemo čuditi, če najdemo v njej poudarke na narodni zavednosti in na mednarodni solidarnosti, na pravici do lastnine in na njeni socialni funkciji, na socialni pravičnosti in na osebni svobodi, na zakoreninjenosti in na razraščanju slovenskih vej v evropsko širino. Vse prave vrednote so namreč med seboj skladne, ker izhajajo po krščanskem gledanju iz narodovega reda.

Zavedati se moramo, da še ne bi bilo obdobja v zgodovini, ko širjenje krščanskih vrednot ne bi naletelo na ostra nasprotovanja. Zakaj bi bil sedanji čas izjema?

bogatin in plemič tudi kmetič, saj vsaka krona je sama po sebi kič in nič v primeri s kremenitostjo značaja. Izobrazba, znanje, usposobljenost, značajnost pa ne zavzemajo prostora, se ne dajo izmeriti z uradnimi merami in uteži; so sad vsakdanjega življenjskega navora in vredne več kot aktivni v podjetju ali državi. Na značajnih ljudeh sloni država, ki si to ime zasluži, in Slovenci so dali prav vzgojene sinove in hčere deželi, ki jih je sprejela.

Še nekaj. Naši ljudje so prinesli s seboj več kot tisočletje narodovega spomina. Ta spomin pa jih je istočasno težil in bodril. Težil in dvigal jih je tudi njihov osebni spomin, kakor daleč je segel nazaj. Več kot tisočletni narodov spomin in moj lastni, sta tudi zame zdravje, odgovornost in navdih. Prav jaz naj torej vzdržujem ravnovesje med obema v tem, mojem času, v katerega sem postavljen?

Takó bodi! Čast, komur čast. Če vsem in vsakemu, zakaj ne tudi mojemu!

Prof. Nadislava L. Laharnar

Poslanci Demosa interpelirajo Rupla

Interpelacijo o delu in odgovornosti zunanjega ministra dr. Dimitrija Rupla je vložila skupina poslancev Demosa. Daniel Starman je zatrdil, da z interpelacijo niso želeli odstavljati ali zagati ministra Rupla, ampak samo želijo, da bo o nekaterih napakah, ki jih je storil, razpravljaj parlament.

Ministru Ruplu očitajo, da ravna v nasprotju z ustavo, ko ne prevzema soodgovornosti za delo vlade, zunanje ministrstvo pa vodi „nekoordinirano s politično usmeritvijo predsednika vlade“. Strateška napaka ministra Rupla je „postopek predlaganja vsebine Tripartitnega sporazuma med Hrvaško, Slovenijo in Italijo“ in njegovo zavzemanje za podpis tega sporazuma, ki bi, če bi bil podpisan, omejil suverenost Slovenije. Pri urejanju vprašanj določite meje z Hrvaško se kaže „pogajalska inferiornost in diplomatska nesposobnost Dimitrija Rupla“. Skupina poslancev posebej očita Ruplu njegove poteze v primerih Millionig, Karel Smolle in diplomatski škandal o statusu zastopstva Svetega sedeža v Sloveniji. Minister Rupel je nazadnje celo zlorabil svoj položaj, trdijo, ker je uporabil vladno letalo za polet na zasebni Rotary klub v Milano.

Daniel Starman je povedal, da so občinski Demosi na sestanku v Brezovici izrazili stališče, da se je treba distancirati od dogovorov v Poljčah o razpustitvi koalicije Demos, torej vztrajajo, da koalicija živi naprej.

(Po Slovincu)

Prejeli smo

RAZPIS MESTA LJUBLJANE

Mesto Ljubljana je izdalo javni razpis za ugotavljanje usposobljenosti ponudnikov za najem poslovnih prostorov na Ljubljanskem gradu. Gre za dokončanje in uporabljanje prireditvenih, razstavnih, gostinskih, turističnih in trgovinskih prostorov, med njimi tudi razglednega stolpa.

Besedilo razpisa je pri predstavnstvu slovenske vlade v Buenos Airesu, telefon 441-3418, podrobnejša pojasnila pa se dobe pri Marku Žigonu MS KGPZ, Čopova ul. 14/JI, Ljubljana, s telefonom 38-61-222-880.

Zamolčana pravica

V času, ko je Nemčija po zasedbi Jugoslavije leta 1941 priključila svoji državi dele Slovenije, to je Spodnjo Štajersko, južni del Koroške in Gorenjsko, je po predpisih in zahtevah vladajočega vodstva Nemčije razdelila prebivalce v tri kategorije: državljane Nemčije (deutsche Statsangehörige), državljane Nemčije do preklica (deutsche Statstangehörig auf Widerruf), prebivalce, ki jim je zagotovljeno nemško varstvo (Schutzangehörige).

Po takih političnih ukrepih in širitvijo nemške zakonodaje tudi na ta priključena ozemlja je začel za Slovence veljati zakon o obveznem služenju Državne delovne službe (Reichsarbeitsdienst) in zakona o vojaški obveznosti (Wehrpflicht). Kot pravno podlago so za Spodnjo Štajersko jemali odredbo, ki jo je podpisal Ueberreiter dne 30. marca 1942. Za Gorenjsko je šef civilne uprave dne 20. julija 1942 izdal Odredbo o veljavnosti zakonodaj o delovni službi in vojaški obveznosti.

Nabori so se začeli v drugi polovici 42. leta, potem pa so sledili vpoklici. Koliko moških in žensk je bilo vpoklicanih na obvezno služenje Državne delovne službe, še do danes ni poznano, še bolj tragično pa je, da še do danes ni znano število nasilno mobiliziranih Slovencev v vojsko, niti koliko je bilo tam pogrešanih in ranjenih, ujetih in razkropljenih. Po vojni so jugoslovanske oblasti, milica, krajevni uradi in Organizacija Rdečega križa opravljale prijave, prav tako popis za obračun vojne škode.

Ko so predstavniki teh mobilizirancev prosili za rezultate popisa teh pri krajevnih, republiških organih, podatkov niso dobili; obratno, bili so grobo zavrnjeni in strahovani.

Lahko se le ugiba o številu mobiliziranih Slovencev. Iz podatkov neke nemške Spomenice jih je bilo 80.000.

Karkoli že je, slovenske narodne predstavnike in vodstvo pa tudi zgodovinarje bi moralo zanimati, kaj se je dogajalo s temi 80.000 mladimi fanti, ki so bili cvet tako maloštevilnega naroda. Pa prav to število mobiliziranih fantov pod orožjem je za tiste čase predstavljalo največje število Slovencev pod orožjem, vse ostale formacije so bile dosti manjše.

Po končani drugi svetovni vojni je bil dne 23. avgusta 1945 izdan neki zakon o amnestiji, ki naj bi zasegel tudi te mobilizirance. Toda ni nikar prišlo do praktičnega izvajanja. Prisilni mobiliziranci so ostali „Hitlerjeve sluge, švabobranci, karieristi, hlapci, izdajalci, itd.“. Vse do sedaj so bili drugorazredni državljani.

Po nekih podatkih naj bi se vrnilo iz vojske okrog 15.000 ranjenec in invalidov, ki so bili brez vsake podpore in zaščite. Njihovi otroci so bili izpostavljeni obrekovanju, vdove in sirote so ostali brez vsake podpore. Delili so isto usodo kot preostali iz domobranskih vrst.

Veliko mobilizirancev, invalidov, vdov in drugih svojcev padlih in izginulih med vojno je še danes močno prizadeto. Nekateri posamezniki so posebno prva leta po vojni živeli v obupnih razmerah. Vse vrste organov in ustanov ter vidne predstavnike

Mogoče ne veste, da...

— da je Igor Vrabc, tržaški Slovenec, ki živi v Angliji, s pismom pozval kar osemdeset angleških parlamentarcev, naj podprejo samostojnost Slovenije...

— da so raziskovalci našli na Kitajskem izredno majhen Koran, ki je dolg 2,7 cm in tehta 6 gramov...

Mladika, Trst, št. 1,

so prosili pomoči, a je niso dobili. Prosilci so dobili odgovor: „Niste primerni za družbeno podporo.“

Predstavniki mobilizirancev so se večkrat skušali organizirati, tako leta 1953 v Mariboru, v Kranju in Braslovcah, pa je bilo kmalu vse prepovedano in arhivi zaplenjeni.

Po nastopu slovenske pomladi se je povezava obnovila, ustanovila sta se dva odbora, ki pa sta povezana, eden v Kranju in drugi v Celju. Odbora sta obvestila predstavnike strank in državno skupščino o tej problematiki situaciji. Na zborih so zborovalci odločno zahtevali priznanje stvarnosti in svoje pravice, to pa ne v škodo drugih. Druge evropske države so na primeren način poskrbele za svoje državljane in njihove pravice, ki so delili enako in podobno usodo mobilizirancev: z meddržavno pogodbo z Republiko Francijo in Veliko kneževino Luksemburg se je Zvezna republika Nemčija zavezala priznati mobilizirancem teh držav in jim dati enake ugodnosti in pravice kot grede nemškimi državljanom in njihovim odškodovancem po zakonu.

Člani obeh združenj so na skupnem sestanku 6. avgusta 1991 predložili naslednje sklepe:

1. Republika Slovenija pričakuje, da takoj in brez odlašanja predlaga Zvezni Republiki Nemčiji, naj zagotovi uresničenje pravic, ki grede mobilizirancem v nemško vojsko v letih 1941-45, in sicer po veljavnih nemških predpisih in pozitivni zakonodaji.

2. Odškodnina iz vseh naslovov, ki jih zajema nemški zakon, naj se odmeri, kapitalizira in izplača mobilizirancem v enkratnem znesku. Invalidnine se odmerijo po odstotkih prizadetega, naj se izplačuje mesečno v višini, kot to prejemajo invalidi v ZRN. Enako velja za svojce (vdove, otroke, ipd.) padlih in izginulih.

3. Predstavniki združenj so zaradi poznanja situacije pripravljene sodelovati pri razgovorih z nemškimi oblastmi in organi ter pri pripravah pogodbenih odnosih.

4. Zahteva se, da se nakazana problematika obravnava čimprej.

Škoda, ki je bila povzročena, se ne da popraviti ne nadomestiti, najmanj pa preplačati. Lahko se pa doseže, da vsi padli dobijo častno mesto v slovenski zgodovini, vsi preživeti pa zadoščenje in zavest, da nasilno mobilizirani v nemško vojsko med zadnjo svetovno vojno nikoli niso bili izdajalci naroda, za kakršne jih je imela uradna komunistična oblast nad petinštirideset let.

I. Ž.

Pošta med Slovenijo in Argentino

Po posredovanju predstavnika Republike Slovenije je v postopku uvedba neposredne izmenjave poštnih pošiljk med Slovenijo in Argentino. Letalske pošiljke iz Slovenije se za Buenos Aires že odpravljajo z letališča Brnik vsak dan, razen nedelje, in to prek letališča Frankfurt na Maini s posredovanjem Nemške poštne uprave.

Slovensko pošto podjetje je zaprosilo pošto upravo Argentine za neposredno izmenjavo njenih poštnih pošiljk za Slovenijo po navedeni poti. Pričakovati je, da bo zadeva tudi z argentinske strani v kratkem urejena.

Površinske pošiljke z ladjami, ki se zdaj opravljajo z Reke (Rijeka), se bodo po preusmeritvi odpravljale prek luke Koper.

NOVICE IZ SLOVENIJE

LJUBLJANA — Delavska univerza Boris Kidrič je po predhodnem natečaju spremenila svoje ime. Zdaj se imenuje Izobraževalno središče Miklošič Ljubljana, ker mestna skupščina ni sprejela naziva univerza.

LJUBLJANA — V šestih učnih centrih bodo naborniki TO v treh mesecih dobili temeljno vojaško znanje. Centri so zdaj v Polju, na Vrhniki, Postojni, Kranju, Slovenski Bistrici in Cerkljah ob Krki. V prvotnem centru na Igu je zdaj podčastniška šola, v Pekrah pa bodo usposabljali nove uslužbenice za delo v učnih centrih. Naborniki bodo po trimesečnem urjenju prestavljeni v bojne enote in seznanjeni s posebnim vojaškim znanjem. Vsak center bo sprejel med 300 in 600 nabornikov; spalnice pa bodo imele prostora za 10 do 15 vojakov.

LJUBLJANA — Britanska založba Sotheby pripravlja monografijo o Sloveniji, ki jo bodo natisnili v štirih jezikih v skupni nakladi 400.000 izvodov. Monografija bo izšla za leto slovenskega turizma 1993, a bo tudi splošen turistični pripomoček. Za najlepše fotografije pa mora poskrbeti Turistična zveza Slovenije, ki je razpisala natečaj za izbor fotografij.

LJUBLJANA — Po zakonu so odločili, da opravljanje javne funkcije ne more biti združeno s pridobitveno dejavnostjo. Za poklicen funkcionarje so prepovedali večje, nepoklicni pa lahko opravljajo pridobitveno dejavnost, če mu to dovoli pristojni organ. Zakon komplementira še zahteva po prijavi premoženja in njegove vire ob trenutku, ko nastopi svoj mandat.

LJUBLJANA — Podjetja, ki izvažajo svoje izdelke, nimajo enotnega ravnanja o tem, kaj naj piše na njih. Ponekod piše še vedno made in Jugoslavija, drugod made in Slovenia, MQ (Merkur Quality, ki pa še nima končanega postopka za zaščito znamke) ali pa preprosto nič. Podjetja se večinoma odločajo za napis po potrebah prodaje ali po zahtevah kupca.

LJUBLJANA — V mesecih marcu in aprilu so se lahko Ljubljančani odkrivali stare krame, ki se jim je nabrala čez leto. Podjetje Snaga je pobirala kosovni material po napovedanem kronogramu. Ljubljanska turistična zveza pa je za drugo polovico aprila napovedala še trinajsto akcijo Čista in zelena Ljubljana.

LJUBLJANA — Obe največji slovenski mesti, Ljubljana in Maribor, sta zdaj povezani s posebnim dvomegabitnim digitalnim linkom. Z njim so izboljšali možnost uporabe JUPAK mreže za prenos podatkov; predvsem pa so pridobile knjižnice ter informativni centri.

SEŽANA, MURSKA SOBOTA — Problem mamil je tudi v Sloveniji vedno bolj pereč. V Sežani so obsodili neko žensko na zapor, ker je sama sejala indijsko konopljo in pripravljala ter razpečevala marihuano. V nasprotnem koncu Slovenije, v Pomurju, pa so zasledili večji čezmejni pretok pretihotapljenja mamil. Tudi pri uživanju so spoznali, da je že 20 odstotkov srednješolcev vsaj enkrat seglo po kakem mamilu. In tudi število samomorov je med najvišjimi v Sloveniji: lani jih je bilo 42.

LJUBLJANA — Otroški parlament je že drugič „zasedal“ v prostorih slovenske skupščine. Poslanci so bili osnovnošolci in srednješolci, ki so razpravljali o prostem času in drugih vprašanjih. K besedi so prišli tudi „ta pravi“ poslanci, minister dr. Vencelj in član predsedstva Slovnije dr. Plut.

LJUBLJANA — Na sejah komisije za varstvo in naravne dediščine v slovenski skupščini imajo razne osnutke zakonov, kot j zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o naravni in kulturni dediščini. Obenem pa morajo, zaradi začetka nabi-

ralne sezone hitro odločiti zaščito nekaterih vrst, kot so žabe, polži in pijavke.

LJUBLJANA — Mladinska knjiga je bila v lanskem septembru predstavila v skrbnem katalogu svoj knjižni program za leto 1992. V njem so najavili 300 knjig in ponatisov, a so morali zaradi ekonomskih problemov skrócić letošnjo napoved na 142 naslovov z manjšimi nakladami.

LJUBLJANA — Skupina deklet in žena, z nazivom Spored Slovenk, se pripravlja na ustanovitev nove stranke Slovenska politična organizacija redoljubnih enotnih deklet, ki naj bi pokazale, da je za večji kos kruha potrebno več dela in manj političnega besedičenja. Pravijo, da se sedanji politiki preveč ženejo za osebnimi interesi. Delale bodo za blagor naroda in podprle še četrti vogal hiše-družbe.

LJUBLJANA — Nova stavba Narodne galerije lepo napreduje, ker so lahko gradili med letošnjo milo zimo. Betonirali so dno druge kleti in nosilce za strop prve. V njih bodo depoji za tri tisoč umetnin in varnostne ter druge potrebne instalacije.

BLEJ — Blejski otok je tudi žrtev komunističnega samoupravljanja. Sicer je pred časom katoliška Cerkev mogla obnoviti v blejski cerkvi liturgične obrede, vendar je otok sam bil še vedno last „družbe“. V imenu te pa ga je upravljalo Turistično podjetje turizem in rekreacija. Zdaj pripravljajo razdržavljanje, za kar turistično podjetje zahteva povrnitev stroškov, ki jih je imelo z infrastrukturnimi objekti. Blejski župnijski urad pa je zahtevo zavrnil, ker je zračunal, da je otok bil vedno dobro obiskan, torej je podjetje dobro uspevalo, saj pride letno med 100 120 tisoč turistov na otok. In še to so rekli, da bi bila cerkev, če ne bi bila v državnih rokah, boljše opremljena in vzdržana.

Redni letni občni zbor Kreditne zadruga SLOGA

31. redni občni zbor je bil v soboto, 21. marca 1992 ob 20. uri v Slomškovem domu, Ramos Mejia. Vodil ga je predsednik Božidar Fink. Po pozdravu je ugotovil pravičen sklic, objavo in sklepčnost ter se spomnil dvaindvajsetih članic in članov, ki so umrli v pretekli poslovni dobi.

Sledil je dnevni red. Na predlog Antona Lavrenčiča je občni zbor izvolil Vencija Dolenca in Marjana Jeriho za overovatelja zapisnika, Jožeta Žerovnika, Antona Likozarja ter Antona Možino pa za člana volilne komisije. O delu zadruga je najprej poročal predsednik Božidar Fink, ki je med drugim omenil, da se je začetna negotovost v letu kmalu umaknila pred novo gospodarsko politiko, ki se je usmerila na pot stabilizacije. V takem ozračju se je gibala in tudi rasla zadruga SLOGA. Njena aktiva se ni samo ohranila, ampak porasla, računajoč jo v trdni valuti. Čeprav je bil v poslovni dobi inflacijski pritisk bistveno manjši, je bilo treba zavarovati družbeni kapital pred razvrednotenjem, zato vodstvo zadruga predlaga, da so poveča rezerve tako, kot to dopušča zakon o zadrugah št. 20.337. Interesi članov torej ne bodo prizadeti zaradi gospodarske stabilnosti. Za pobujanje zadržnega duha skrbi SLOGA po tradiciji iz slovenske preteklosti, zavezana pa je k temu tudi po zakonskih predpisih, zato je vodstvo redno izdajalo glasilo STIK, ki izhaja že 14. leto.

Tajnik lic. Marjan Schiffrer je omenil, da je v poslovni dobi 1991 pristopilo 47, večina mladih članov, izstopili so 3, umrlo pa je 22 članov, tako da je zadruga 31. de-

SLOVENCİ V ARGENTINI

Osebne novice

Krst: Krščen je bil pri sv. Miklavžu v San Justo *Luka Rihard Folco*, sin Daniela in Kristine Dragan. Botrovala sta Daniel Roberto Preto in Monika Ramonda. Krstil je žup. Matija Borštnar.

Cestitamo!

Poroki: Dne 5. aprila 1992 sta se v slovenski cerkvi, Marije Pomagaj poročila *Héctor Fabián Lo Faro* in *Olga Miklič*. Za priče so bili nevestini in ženinovi starši Jože in ga. Francka Miklič in Luis in Josefina Severina de Lo Faro. Poročne obrede je opravil prelat dr. Alojzij Starc.

V župni cerkvi v Carapachayu sta se poročila *Julio César Vázquez* in *Zinka Klemen*. za priče so bili ženinovi starši ter nevestina mati Angelca ter brat Miha.

Novoročencem čestitamo!

Smrt: Umril je v Slovenski vasi župnik *Janez Markič*. *Naj počiva v miru!*

Čarovnik iz Oza

Vsako leto se slovensko šolsko leto prične z igro, ki jo izmenoma pripravi kak šolski tečaj. To je gotovo primeren uvod, saj se igralci pri tem nauče največ slovensčine, pridobe poguma in privadijo javnega nastopanja, otroci pa, ki igro poslušajo, uživajo in se z veseljem uvedejo v novo šolsko leto.

Letos je za pričetek leta organizirala Slomškova šola iz Ramos Mejije igro *Čarovnik iz Oza*, ki jo je napisal Lyman F. Baum. Ta pravljica je v angleškem govorčnem svetu zelo poznana, med nami pa

veliko manj, zato je bila že kot taka zanimiva. Zgodba o deklici, ki je prišla v Ozo-vo deželo in gre k čarovniku skupaj s strašilom, kositrnim drvarjem in plašnim levom, da jim pomaga. Čarovnik se končno izkaže kot navaden zemljan, a vsi so potolaženi in najdejo rešitev.

To preprosto zgodbo je posredovala iz Kanade Klavdija Malovrh Jakoševa in zelo uspešno zadela primerno igro. Režirala pa jo je mlada Andrejka Vombergar, ki se je s to igro prvič sama poskusila z režijo. Zadela je dobro otroške želje, ko je pripravila igro kot nekaj musical, ko je vnesla čimveč pesmi in plesov, tako skupinskih kot posameznih. Te pesmi sta spisali Vera Breznikar Podržajeva in Marijana Šuštersič Rezljeva, uglasbil pa Ivan Vombergar. Vse so, mlade in stare, zelo navdušile in popestrile igro.

Igralci so bili v glavnih vlogah starejši, bivši dijaki Slomškove šole, v skupinskih pa vsi sedanjí učenci. Glavno vlogo Dorice je neustrašeno, uglajeno in v odlični slovensčini odigrala učenka Aleksandra Omahna, čarovnika iz Oza pa izkušeni Marijan Loboda. Bivši učenci so uspešno odigrali tudi strašilo (Marko Voombergar) drvarja (Martin Kelc) in leva (Marko Selan); večje pa Nežka Štefe in Marjeta Javoršek. Kot stražar se je postavil Damijan Tomazin. Mlajši pa so dobro odigrali svoje vloge: mezinici Damijan Levstek, Matjaž Ribnikar in Tomaž Vombergar, leteče opice pa so tudi izvrstno zaplesale (Tatjana Javoršek, Karolina Potočnik, Cintija Zupan in Saša Gelb).

Poleg teh je na odru nastopila vsa šola in nekaj starejših, ki so tudi zaplesali, zapeli in ploskali, da je bilo vse veselo in potegnili za seboj tudi dvorano. To so bili: Erika Bohinc, Marija Cecilija, Marija Lavra in Marija Kristina Brumec, Nikolaj Ecker, Andrej Grabnar, Barbara Hribar, Valerija Hribar, Viktor Hribar, Lučka Kinkel, Fredi Levstek, Damijan Omahna, Ivan Panaino, Sabina Potočnik, Erika Ribnikar, Monika Štefe, Gabrijele Tomazin, Lučka Tomazin, Lučka Vombergar, Pavlinka Vombergar, Andrej Žakelj in Nataša Žerovnik.

Vse predvajanje je spremljala godba, kjer sta igrala Ivan Vombergar in Neško Skubic in zelo poživila igro. Isto velja tudi za ples, ki jih je pripravila Gabrijele Malovrh. Taki glasbeno-plesni vložki izredno obogatijo igro in so otrokom zelo všeč.

Tudi scenografija je bila izvrstna, hitro spremljiva in domišljena, pripravil jo je izkušeni scenograf Stane Snoj, skupaj z Nikom Poočnikom, Marjanom Lobodo, Andrejko Dolinar Hrovatovo, Tonetom Kržišnikom in Tonetom Kastelicem. Luči in zvok pa je upravljal Bogdan Magister s pomočjo Tomaža Magistra, Andreja Rodeata, Štefana Godca in Andreja Tomažiča.

Maskirali so Maks Nose, Maks Borštnik in Ivo Smrdelj.

Šepetalki sta bili: Mojca Vombergar in Alenka Smole.

Posebne ekfekte pa so upravljali: Sandi Žužek, Saša Kastelic, Marcelo Brula, Klavdij Selan in Aleksander Čestnik.

Posebej se je treba zahvaliti za ves trud in pomoč učiteljem in staršem, predvsem pa šolskemu odboru Slomškovega doma pod vodstvom Saše Zupanc Omahnove.

Igra Čarovnik iz Oza je bila zelo dobro sprejeta, tako 15. marca pri otrocih kot pri ponovitvi za odrasle v nedeljo, 21. marca.

Take pravljice, a moderne igre, dobro režirane in pripravljene za glasbenini in pevskimi vložki, so zelo primerne in zanimive, pa tudi koristne za slovensko šolstvo. Hvala Bogu imamo še dovolj mladih režiserjev in igralcev, da smo lahko brez skrbi za bodočnost.

MALI OGLASI

Splošna pomoč in nasveti o industrijski higieni in varnosti; Tel: 659-3574; Viktor Fekonja

PSIHOANALIZA

Psihoanalitični konzultorij; lic. psih. Marko Mustar; Santa Fé 3228, 3º „M“ — Capital — Tel: 83-7347 in 71-3546.

Psihoanalitični in psihoterapični konzultorij; psihologinja Olga Žužek; Moreno 609; 1º „G“ — Quilmes. Torek od 17.30 do 20. ure, četrtek ob 13. do 19. ure, sobota, od 10. do 12. ure — Tel.: 256-1313.

ELEKTRONIKA

Električni material za industrijo in dom. Elektro Ader - Franci Jarc. Av. Ader 3295 - Munro; Tel.: 766-8947 / 762-1947

Varnostni elektronski sistemi (alarmi) za hiše - tovarne - avtomobile. Inž. Janez M. Petkovšek, Amianot 9969 - Tel.: 769-1791 - Loma Hermosa. Kadar se o računalnikih (kompjuterjih) govori, inž. Janez Kocmur vam poskrbi. Tel.: 651-7459 - Brandsen 2167 - San Justo.

SERVIS

Dolenc Lojze - popravila barvne TV, video-kaset, radio snemalcev, kaset in avdio - Cerviño 3942 - San Justo - Tel.: 651-2176.

ZOBOZDRAVNIKI

Viktor Leber - splošna odontologija, implantes óseo-integrados; sredi in petek, od 14 do 18; Belgrano 3826 - 7. nadstr. „B“ - San Martín - Tel.: 755-1353.

TURIZEM

Potovanja, skupinske ekskurzije, letalske in pomorske vožnje poskrbi po ugodni ceni Marjeta Senk - Tel.: 762-2840.

Turizem Bled — Najugodnejše cene za polet z avionom in turizem po svetu - Tel. 628-9504

LEGAJO Nº 3545-82

Počitnice, izleti in potovanja v domovino informacije, hotelske namestitve, avtobusni prevozi, posredovanje vizumov in menjalnica. H. Yrigoyen 2742 - San Justo - Tel.: 441-1264/1265

ADVOKATI

dr. Vital Asić — odvetnik - ponedeljek, sredi, petek od 17 do 19 - Don Bosco 168 - San Isidro - Tel.: 743-5985.

dr. Franc Knavs — odvetnik - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. „E“ - Capital - Tel.: 45-0320 in 46-7991

dr. Mariano Radonić, odvetnik, od ponedeljka do petka od 17 do 20 ure, Mar del Plata in okolica. Olavarría 2555, Mar del Plata (7600) Tel.: (023) 51-0180/0177

SANITARNE NAPRAVE

Sanitarne in plinske naprave — privatne - trgovske - industrijske - odobritev načrtov — Andrej Marolt - Avellaneda 216 - San Miguel - Tel.: 664-1656.

ZA DOM

Matija Debevec - soboslikar. Barvam stanovanja, pohištvo. Peguy 1035 - (1708) Morón.

Alpe Hogar — Stane Mehle - vse za vaš dom - L. Vernet 4225 - (1826) Rem. de Escalada - Tel.: 248-4021.

Garden Pools — konstrukcije bazenov - filtri - avtomatično zalivanje - Andrej Marolt - Pte. Illia (Ruta 8) Nº 3113 - (1663) San Miguel - Tel.: 664-1656.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Sarmiento 385 - 1. nadstr., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - Tel.: 325-2127.

Kreditna Zadruga SLOGA — Bmė. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bmė. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Urađuje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - Monte 1851 - Urađuje ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Česarek).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO Nas dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Urađuje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Urađuje ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Cena največ starih vrstic \$ 3- za enkratno objavo, za vsak mesec — 4 številke — \$ 9.-

Kuharica ali zakonski par
dobi službo s hrano in
stanovanjem (v chaletu) v
Rožmanovem domu. Javite se
telefonsko: 258-8952

V Slovenskem domu v Carapachayu
bo na cvetno nedeljo 12. t.m. po maši
skupno družinsko kosilo
Lepo vabljenil

Zedinjena Slovenija Slovenska kulturna akcija

vabita vse rojake na slovenski večer na
Razstavi knjig - Feria del Libro,
ki bo v petek, 10. aprila, ob 21. uri na razstavišču
Av. F. Alcorta in Pueyrredón - Salón Leopoldo Lugones
Nastopajo:

Folklorna skupina Pristave
pevske točke: Anica Rode in Luka Debevec, pri klavirju Ivan Vombergar
Predavanje o slovenski literaturi: Miriam Jereb Batageljeva
povezuje Marijan Loboda ml.

Povabite tudi svoje argentinske prijatelje in obiščite razstavo
slovenskih knjig, 1. nadstropje, levo.

Dekleta in fantje,

ki živite izven Velikega Buenos Airesa, imate priliko do 13. julija za vpis kot
dopisni dijaki Srednješolskega tečja ravn. Marko Bajuk.

Pogoji:

- Dijak mora v zadostni meri obvladati slovenski pogovorni jezik.
- Potrditev o vpisu v argentinsko srednjo šolo.

Dopisni dijaki bodo dobili smernice in skripta za študij v pisemskem stiku
za študij s tečajem ter redno prejemali naloge in odpošljali odgovore nanje na
sedež tečaja v Slovenski hiši (Ramón L. Falcón 4158 - 1407 Cap. Federal)

Smučarski skoki v Planici

Konec okrnjega faksa iz prejšnje številke

Slovenski skakalci so pripravili najslabši nastop sezone. Franc Petek, ki je po prvem skoku obetal lepo uvrstitev, ga je v drugem skoku polomil in zdrsnil na 33. mesto. Petek je zadnjič skočil v klasičnem paralelnem slogu. Prestopil je k netopirjem gojiteljem škarjastega ali V sloga, ki je to sezono dokončno prevladal in pustil brez možnosti klasike. Vsi Slovenci, razen Petka, že skačejo s škarjasto držo. Zadnjič je nastopil tudi Miran Tepeš, ki so ga ob koncu tekme počastili skupno z drugim bivšim skakalcem, Rajkom Lotričem. Predsednik častnega odbora Planica 92 je bil Lojze Peterle, ki je tudi uradno otvoril tekmo. Časopis Slovenec, ekskluzivni zastopnik za tiskane medije, pa je vsem gledalcem podaril bogato ilustrirano publikacijo.

Tako zanimivo kot sami skoki pa je vse, kar se dogaja ob športni areni. Ob prihodu smo srečali harmonikaše in ansamble, ki so skozi cel dan postregli z narodnimi skladbami. Med snegom in blatom (Planica nima tribuna) so se sprehajali slikoviti kurenti, ki so potem tudi popestrili razglasitev zmagovalcev. Vsakič, ko je bil na vrsti slovenski skalec, so se glasovi dvignili, zastave plapolale, pričakovanje povečalo. Sirena je močno tulila. Posebej, ko so skakali Petek, Gostiša in Zupan. Med odmorom so se okrepili z okusno kranjsko kobaso in kuhanim vinom. Mladi so zbirali avtograme skakalcev, starejši so se malo odpočili, otroci pa so se sankali. Člani godbe v narodnih nošah so se sprehajali in spominjali navzoče, da se športni praznik dogaja na sončni strani Alp. Po tekmi so fantje naprej prepevali narodne ob spremljavi harmoni-

ke. Pod kapo so spravili že nekaj vrčev piva in vina, zato so bili malce bolj veseli. Za slovo pa vsestransko kepanje. Pred odhodom je vsak dobil svoj „snežni blagoslov“. Tako je minila nepozabna športna nedelja, ki je ponovno obnovila eno najlepših slovenskih tradicij.

Janez Vasle

SLOVENC NA PRIMORSKEM

Prof. SAMO PAHOR je končno enkrat dobil priznano od ustavnega italijanskega sodišča pravico do rabe slovenskega jezika na sodiščih in sploh v javnih uradih v Italiji. Sodišče je mojstrsko fundameniralo svojo odločitev s pomenom, vlogo in funkcijo jezika vsake etnične ali narodnostne skupine.

FRANCO JURI je poslanec italijanske narodnosti v slovenskem parlamentu in karikaturist v ljubljanskem Delu. V Gorici je imel tiskovno konferenco in med drugim omenil, da je na ozemlju Slovenije kakih tri tisoč Italijanov, ki imajo kar pet poslancev v slovenskem parlamentu, in da je zadovoljen z zaščito, ki jo zagotavlja slovenska ustava italijanski manjšini v Sloveniji. Priznal je, da po njegovem take zaščite ne predvideva nobena druga ustava v Evropi. Seveda ni bilo o vsem tem v italijanskih dnevnikih ali revijah niti besedice objavljeno.

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
Director: Valentín B. Debeljak
Proprietario: Eslovenia Unida
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
(1407) BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono y Telefax: (54-1) 643-0241

Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.
Uredniški odbor:
Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
Gregor Batagelj

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Concesión Nº 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión Nº 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual Nº 85.462	

Naročnina Svobodne Slovenije:
za Argentino \$ 50; pri pošiljanju po pošti pa \$ 55; ZDA in Kanada pri pošiljanju z letalsko pošto 100 USA dol.; obmejne države Argentine 90 USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 120 USA dol.; ZDA, Kanada in Evropa za pošiljanje z navadno pošto 75 USA dol.

Čeke na ime „ESLOVENIA LIBRE“.

Stavljenje in oblikovanje:
MALIVILKO - Telefax: (54-1) 362-7215

Talleres Gráficos "VILKO" S.R.L.,
Estados Unidos 425 - Tel./Fax.: 362-7215
(1101) Buenos Aires

OBVESTILA

PETEK, 10. aprila:
Slovenski večer na Feria del Libro ob 21.
SOBOTA, 11. aprila:
Redni pouk slovenskega Srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 15.
NEDELJA, 12. aprila:
V Našem domu v San justu, občni zbor ob 10. uri.
V Rožmanovem domu sv. maša za pok. M. Potočnika, ob 11.30, nato skupno kosilo.
V Carapachayu po maši skupno družinsko kosilo
ČETRTEK, 16. aprila:
Veliki četrtek v Slovenski cerkvi Marije Pomagaj sv. maša ob 19. uri.
PETEK, 17. aprila:
Veliki petek v Slovenski cerkvi Marije Pomagaj pasijon, sv. opravilo in češčenje svetega križa ob 19. uri.
SOBOTA, 18. aprila:
Velika sobota v Slovenski cerkvi Marije Pomagaj slovesno bogoslužje ob 22. uri.
SOBOTA, 25. aprila:
Redni pouk slovenskega Srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 15.
NEDELJA, 26. aprila:
Slovenski dan v Slomškovem domu
SREDA, 6. maja:
Seja Zveze slovenskih mater in žena z zanimivim predavanjem, v Slovenski hiši ob 17. uri.

Opozorilo

Nasilno mobilizirani Slovenci v nemško vojsko med 1. 1941-45, ter njihovi svojci in vdove, imajo priliko izpolniti prijavnice, za možnost tozadevne odškodnine. Pojasnila na telefon 763-4383 ob četrtkih od 18.-28. ure, ali osebno ob nedeljah po maši v Slovenskem domu v San Martinu.
BLAZINŠEK KAREL

Sobratom duhovnikom in vsem slovenskim rojakom sporočam, da je 6. aprila 1992 v Domu sv. Vincencija v Slovenski vasi umrl v Gospodu

gospod Janez Markič
dolgoletni župnik v kraju Pontevedra.

Vsem ga priporočam v molitev.

Buenos Aires, 7. aprila 1992.

Alojzij Starc,
delegat za slovensko dušno pastirstvo
v Argentini